



Zjednoczenie Łemków
ul. Jagie³sy 2
38–300 Gorlice
tel./fax 48 18 353 29 06

ISBN 000–00–000000–0–0

łemkowski jeruzalem  Памкірський Євразпим

łemkowski jeruzalem

Памкірський Євразпим

X. łemkowski jeruzalem



Памкірський Євразпим



Organizator i wydawca: Zjednoczenie Łemków

Zrealizowano dzięki dotacji

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Mychajlo Barabas UKRAINA

Tereza Barabas UKRAINA

Ksenia Borowik POLSKA

Olena Borowik POLSKA

Oleksij Choroszeko UKRAINA

Natalia Hładyk POLSKA

Oleś Kaczmar UKRAINA

Jurianna Jur POLSKA

Serhij Petluk UKRAINA

Julia Słomińska POLSKA

Joanna Zemanek POLSKA

Лемківський Енвсапим

Kiedy sześć lat temu podjęłam się pełnienia funkcji kuratora „Łemkowskiego Jeruzalem”- byłam studentką i sama, jako startujący artysta, miałam dość niesprecyzowane wyobrażenie co do własnej formy twórczej, a tym bardziej do całego przedsięwzięcia. Nadal cały czas zadaję sobie pytanie, czy to co prezentujemy podczas wystaw jest łemkowskie czy też nie?

Moje myśli automatycznie zaczynają krążyć wokół Epifaniasza Drowniaka - Nikifora.

Czy Drowniakowi zależało na tym żeby jego, teraz mówimy – sztuka, była łemkowska, czy też nie? I czy w ogóle jest to sztuka łemkowska? I na ile widoczna jest tożsamość kulturowa krynickiego malarza?

Myślę, że to co namalował Nikifor jest po pierwsze „nikiforowe”, bardzo autentyczne, a jednocześnie tożsame z łemkowskim, chociaż czasem nie widoczne na przysłowiowy pierwszy rzut oka.

Być może dlatego, że sztuka nie jest, a raczej nie powinna być jednoznaczna, maksymalnie do końca określona, i ani milimetra więcej. Różnorodność i możliwość interpretacji nadaje jej oryginalny charakter oraz bardzo istotny w tym przypadku wyraz ponadczasowości.

Na tej wystawie jesteśmy bardzo różni, mimo iż rozpoczynamy swoją wędrówkę z tego samego miejsca na Ziemi - Łemkowskiego Jeruzalem.

Żyjąc w rozproszeniu w kraju i za granicą próbujemy odnaleźć się w nowych realiach. To bardzo trudne zadanie. Współczesność i podkręcone tempo życia zatracą gdzieś naszą tożsamość.

Wystawa „Łemkowskie Jeruzalem” integruje artystów związanych z łemkowszczyzną, to jej nadrzędny cel i niech tak pozostanie. Co do kwestii łemkowskości, to w zależności od poziomu emocjonalnego i twórczej osobowości artysty pierwiastek ten pobrzmiewa gdzieś w prezentowanych pracach. Zresztą jest to wystawa prezentująca środowisko, które w swych twórczych poszukiwaniach czerpie inspiracje mniej lub bardziej z wielowiekowego dziedzictwa kulturowego nagromadzonego przez pokolenia. I na pewno nie chodzi w niej o miernik poziomu łemkowskości.

Natomiast na pewno przez te dziesięć lat, a w tym sześć lat mojego kuratorstwa, to co oglądaliśmy i możemy teraz oglądać wypoziomowało się. Czas i doświadczenia szlifowały nas wszystkich: mnie i artystów biorących udział najpierw w wystawach, a teraz w plenerach organizowanych na łemkowszczyźnie.

Z perspektywy czasu mogę śmiało powiedzieć, że inicjatywa jaką dziesięć lat temu podjął Bogusław Sałej organizując pierwsze edycje „Łemkowskiego Jeruzalem” wraz z gorlicką galerią „Dwór Karwacjanów” była bardzo potrzebna.

Czas płynie nieubłaganie, proces kształtowania kultury łemkowskiej po katastrofie w 1947 r. wciąż trwa i jest kulturotwórczy.

Natalia Hładyk
Żdynia, lato 2010



Коли шість років тому я взяла на себе обов'язки куратора “Лемківського Єрусалиму” – я була ще студенткою і сама, як свіженький митець, ще не встигла визначитись щодо своєї творчої форми, а тим більше визначити напрямок для цього ж заходу. Надалі ставлю собі запитання, чи те, що представлено нами під час виставок є лемківським, чи ні?

Мої думки автоматично починають кружляти довкола постаті Епіфанія Дровняка – Никифора.

Чи Дровняку належало на тому, щоб його, зараз кажемо – мистецтво, було лемківським, чи ні? Чи взагалі воно є лемківським? Та наскільки вловима культурна тотожність криницького маляра?

Я думаю, що все намальоване Никифором є перше “никифоровим”, дуже автентичним, та водночас тотожне з лемківським, хоча інколи непомітним на перший погляд.

Можливо тому, що мистецтво не є, а перш за все не повинно бути однозначним, повністю визначеним, і все. Різноманітність та можливість інтерпретації надає йому оригінального характеру, а також, дуже важливого у даному випадку, виразу понадчасовості.

Під час цієї виставки ми дуже різні, попри те, що починаємо свою мандрівку з цього ж самого місця на Землі – Лемківського Єрусалиму.

Ми живемо розсіяні в цій країні та за її межами і намагаємось віднайти у новій ситуації. Це дуже складне завдання. Сучасність та прискорений темп життя забирають у нас свою тотожність.

Виставка “Лемківський Єрусалим” інтегрує митців, пов'язаних з Лемківщиною, це його головна мета і нехай так залишиться. Відносно питання “лемківськості”, то

залежно від емоційного рівня та творчої особистості митця цей фактор в якійсь частині віддзеркалюється в представлених роботах. Зрештою – це виставка, яка представляє середовище, що в своїх творчих пошуках черпає інспірації в менш або більш багатовіковій культурній спадщині, накопиченій поколіннями. І, я певна, не йдеться тут про міру рівня лемківськості.

Натомість, напевне протягом цих десяти років, та в тому шести років мого кураторства, те, що ми подивились і можемо зараз дивитися, остаточно сформувалося. Час та досвід формували нас усіх: мене і митців, які брали участь найперше в виставках, а згодом також у пленері на Лемківщині.

Дивлячись з перспективи часу, можу вітверто сказати, що “Лемківський Єрусалим”, який десять років тому започаткував і проводив Богуслав Салей разом з горлицьким “Двором Карваціанів” був дуже потрібний.

Час невтомно біжить, а процес формування лемківської культури після катастрофи 1947 року не закінчився і зберігає свій культуротворчий характер.

Наталія Гладик
Ждиня, літо 2010

Переклад
Милько Гойсак



Six years ago, when I decided to take up the challenging task of filling the role of curator for the "Lemkos' Jerusalem," I was only a student, and as a starting artist I still had many uncertainties as to my own artistic form, and even more uncertainties as to this entire project. To this day I question myself if the things we present during our exposition are truly representative of the Lemko or not.

My thoughts automatically were drawn to Nikifor Epifaniusz Drowniak. Was it a matter of significance to Drowniak, that his work be linked to the Lemko? And in general can his art be categorized as Lemko? Also to what extent is his Krynica's identity culturally visible?

It seems to me that Nikifor's paintings are first and foremost Nikiforian. They are very authentic, original, and at the same time they can be identified with the Lemko, even though it may not be obvious at first glance.

Art is not to be, or rather should not be, unilaterally interpreted to the last millimeter. Diversity and the fact of being open to interpretation give art an original character, as well as in this case, a significant expression of timelessness.

During this exposition we are very different, even though we are starting our trek from the same point - the Lemkos' Jerusalem.

Living scattered in this country and beyond its borders we are trying to find ourselves amidst new realities. This can be an especially difficult task. In today's age and with today's fast pace of life, it is exceedingly easy to lose our identity. The exposition "Lemkos' Jerusalem" integrates artists identified with the Lemkos. This is its highest priority. As to the question of the level of identification with the Lemkos of a particular work, it depends on the level of emotional

and creative character the artist instills from himself to resonate in a particular work of art. In any case this exposition presents a certain environment in which its creativities harvest, more or less, the inspiration and inheritance of a culture accumulated through many generations. It is certain that the goal is not the measurement of the level of identification with the Lemkos.

Either way it can be said that for the last ten years, of which the last six were under my curatorship, what we have seen and what we now can see has leveled out. Time and experience has evened out the rough edges for us all: the artists and I partaking in the expositions, and now in the open air events organized in the Lemkos' homeland.

From the perspective of time I can say without a doubt that the initiative that was taken up by Bogusław Salej, organizing the first "Lemkos' Jerusalem" alongside the Gorlice gallery "Karwacjans' Château," was very much needed. Time flies ceaselessly. The process of shaping the Lemkos' culture after the catastrophe in 1947 continues to this day, and it continues to be culturally productive.

Natalia Hladyk
Zdunya, summer 2010

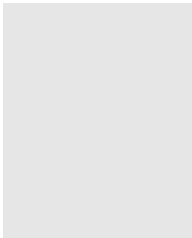
Translating
Tomasz Rutkowski



Joanna Zemanek



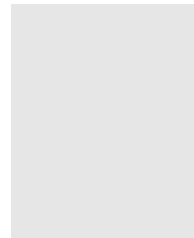
X. Łemkowskie Jeruzalem
Лемківський Єрусалим



Natalia Hładyk

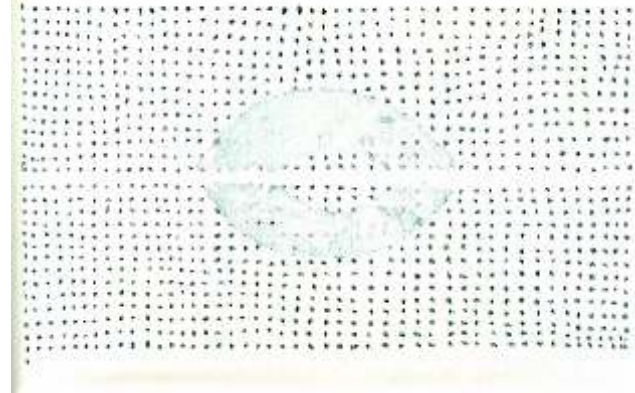
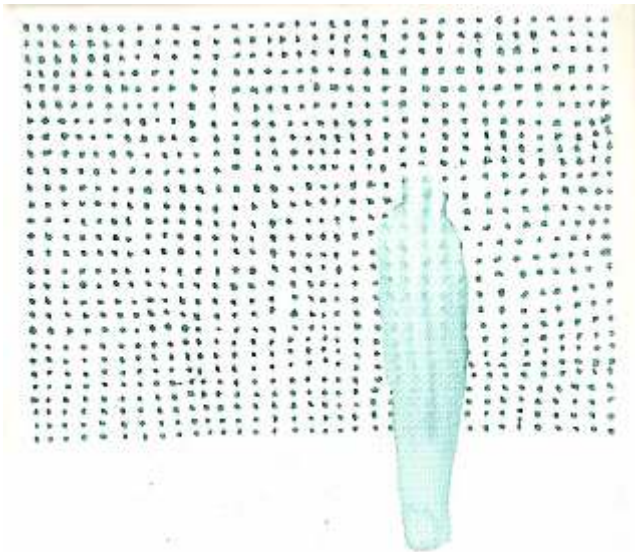


X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



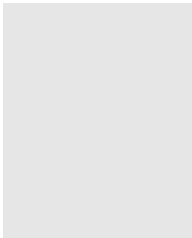
Natalia Hładyk | Bez tytułu | instalacja

Mychailo Barabasz



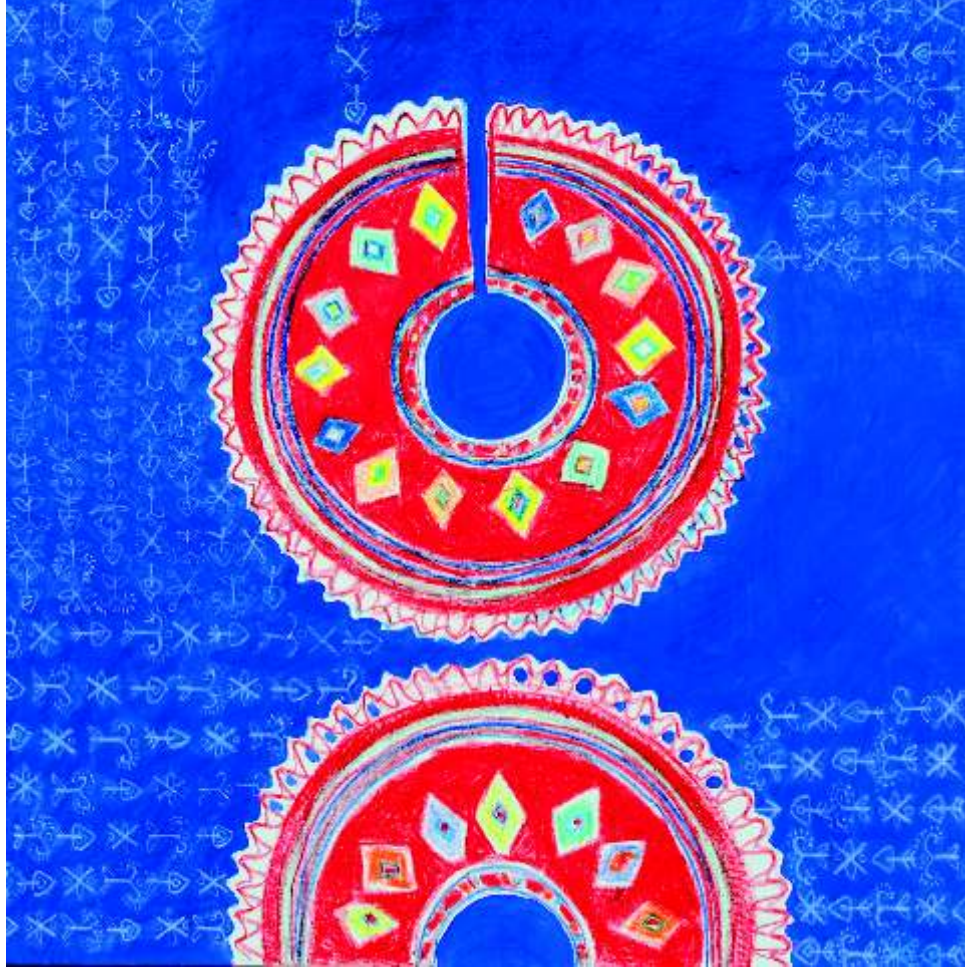
Mychailo Barabasz

X. Łemkowskie Jeruzalem
Лемківський Єрусалим



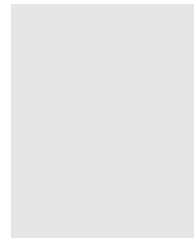
Mychailo Barabasz | Tryptyk (fragment) | akryl na płótnie

Joanna Zemanek



Joanna Zemanek

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



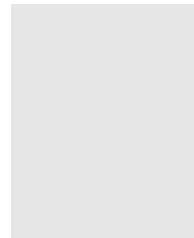
Joanna Zemanek | Bez nazwy | technika mieszana, pastel, olej na płótnie

Ksenia Borowik



Ksenia Borowik

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



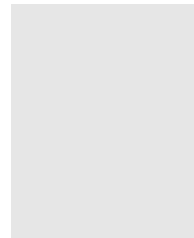
Ksenia Borowik | Bez nazwy | fotografia

Serhij Petluk



Serhij Petluk

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим

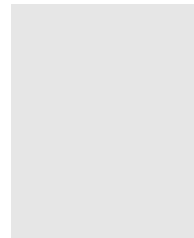


Serhij Petluk | Bez nazwy | akryl na płótnie

Joanna Zemanek

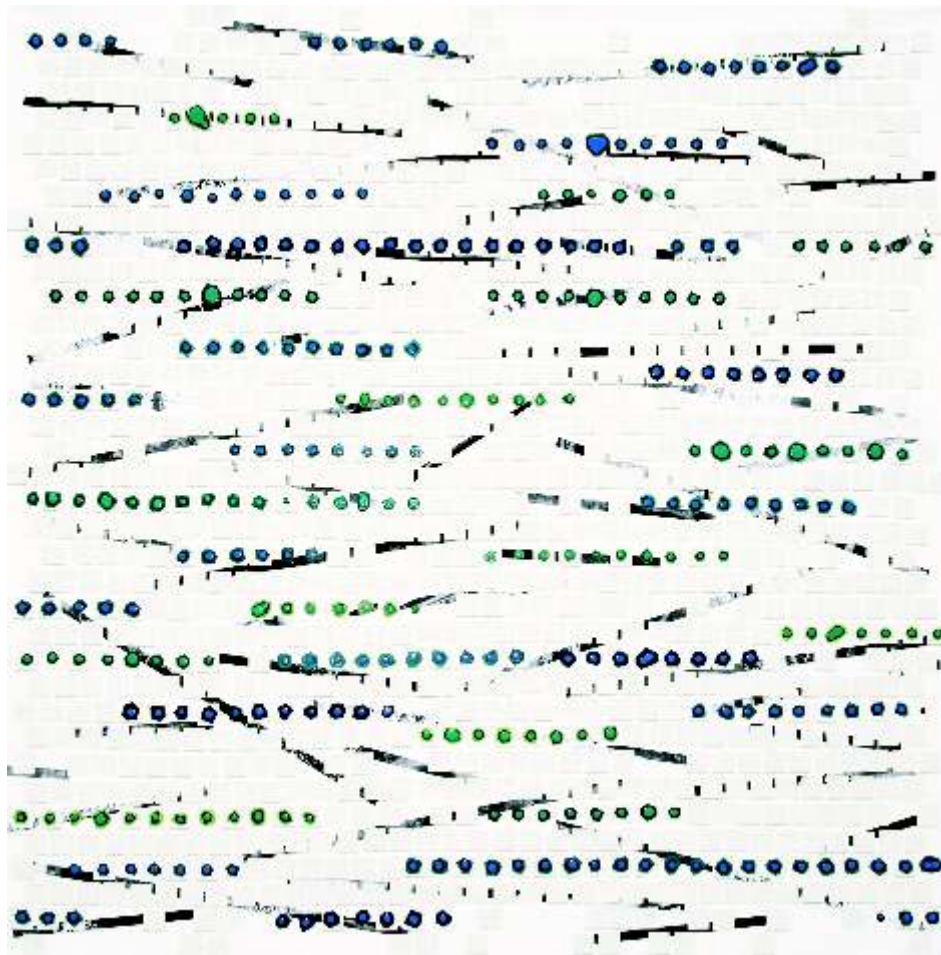


X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



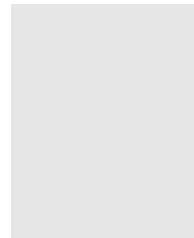
Joanna Zemanek | Bez nazwy | pastel na płótnie

Tereza Barabasz



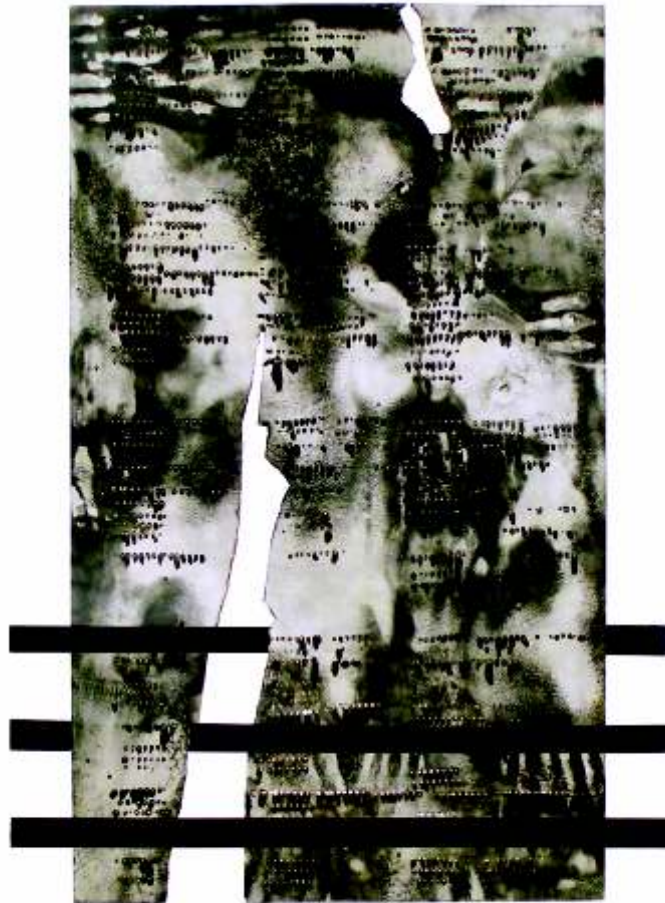
Tereza Barabasz

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



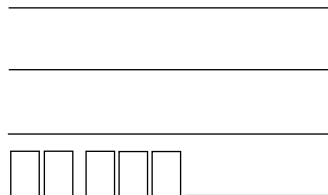
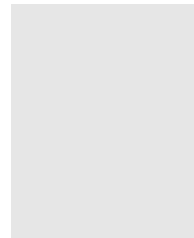
Tereza Barabasz | [Łemkowski piksel – dytyk \(fragment\)](#) | technika autorska, papier

Oleksij Horoszko



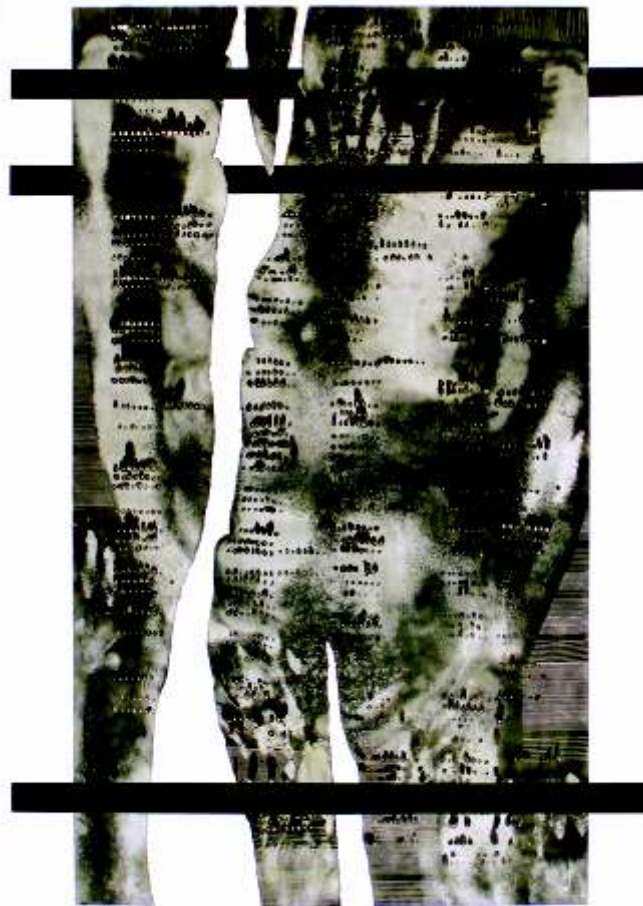
Oleksij Horoszko

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



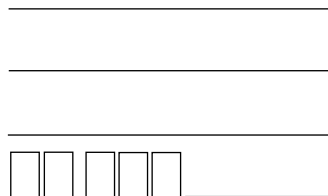
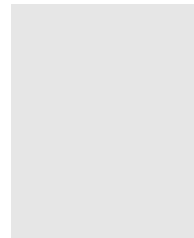
Oleksij Horoszko | z serii **Elementy** | technika autorska, papier, świeca

Oleksij Horoszko



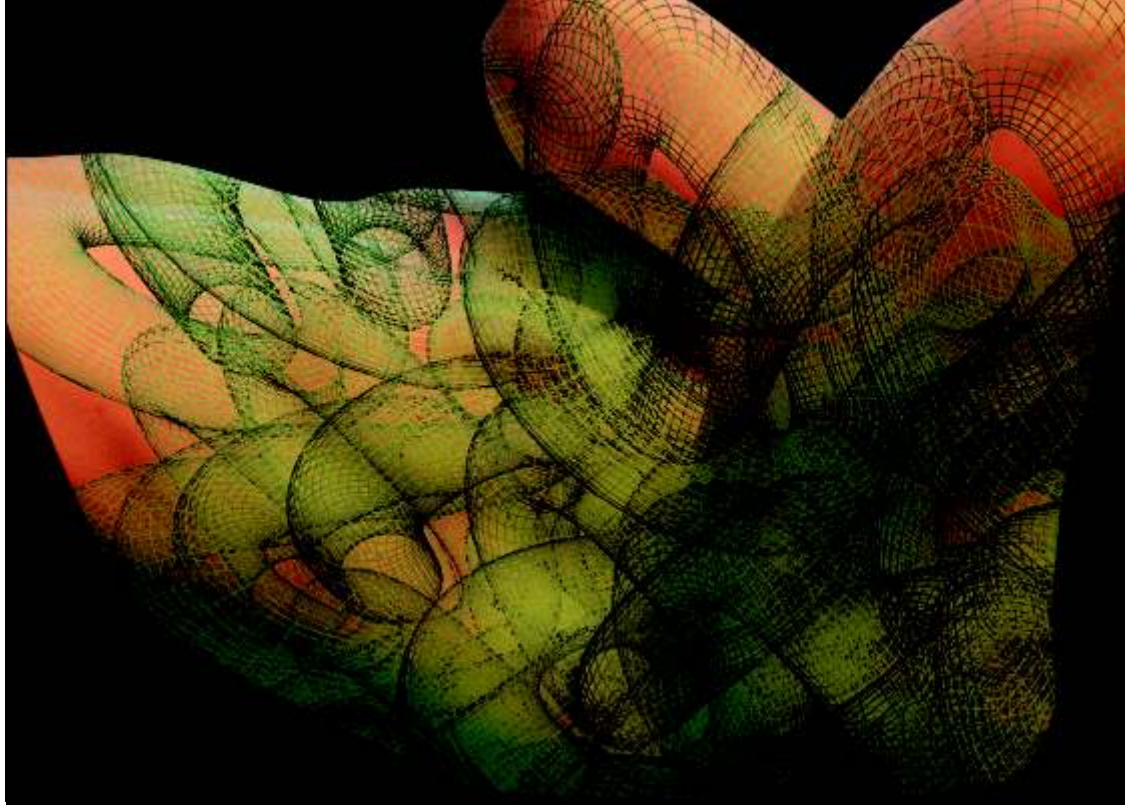
Oleksij Horoszko

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



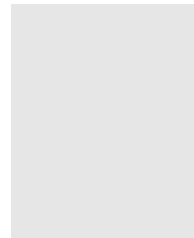
Oleksij Horoszko | z serii **Elementy** | technika autorska, papier, świeca

Jurianna Jur



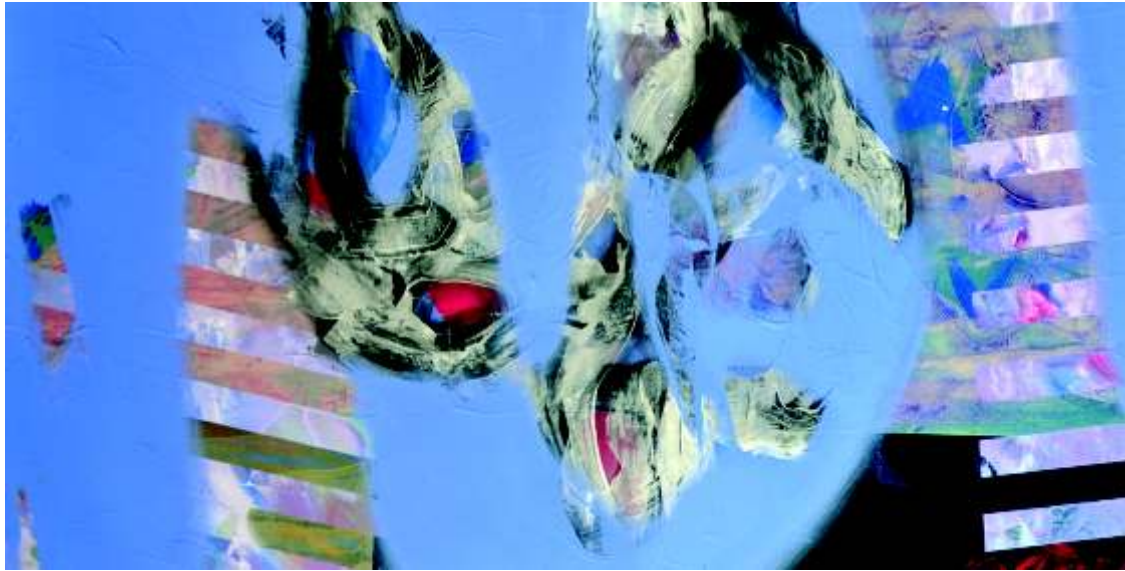
Jurianna Jur

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим

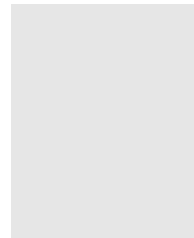


Jurianna Jur | Bez nazwy – dyptyk (fragment) | grafika komputerowa

Serhij Petluk



X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим

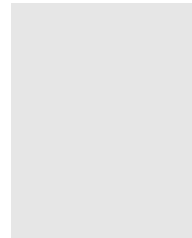


Serhij Petluk | Bez nazwy | akryl na płótnie

Julia Słomińska



X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



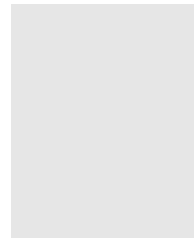
Julia Słomińska | Wiśnie | akwarela, papier

Olena Borowik



Olena Borowik

X. Łemkowskie Jeruzalem Лемківський Єрусалим



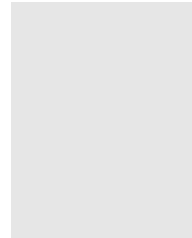
Olena Borowik | [Made in Lemko](#) | projekt plakatu – grafika komputerowa

Oleś Kaczmar



Oleś Kaczmar

X. Łemkowskie Jeruzalem Памківський Єрусалим



Oleś Kaczmar | Paraska Hwalyk | fotografia